

Aan de gemeenteraad

datum 11 september 2025
behandeld door M. Hoeksma
ons kenmerk 2025-0081741
onderwerp RIB voortgang van de
Integrale Wijkaanpak

Geachte raadsleden,

Op 6 februari jl. hebben wij u tijdens de beeldvormende avond in de OBS Anne Frankschool geïnformeerd over de voortgang van de Integrale Wijkaanpak (IWA). Inmiddels is het kernteam enkele maanden verder en zijn diverse acties en activiteiten in gang gezet in de aangewezen wijken Kraaihoek en Middenpolder. Met deze raadsinformatiebrief geven wij u een beknopte update over de belangrijkste ontwikkelingen sinds begin dit jaar en een doorkijk naar de komende periode.

In deze brief gaan wij in op vijf onderwerpen:

1. Terugblik – versnelling en versteviging van de aanpak.
2. Overzicht van activiteiten – geordend op thema van het uitvoeringsplan en datum.
3. Eerste zichtbare effecten – wat is er al merkbaar in de wijk.
4. Realiteit en uitdagingen – waar we tegenaan lopen in de uitvoering.
5. Vooruitblik – de stappen en prioriteiten voor de komende maanden.

1. Terugblik: versnelling en versteviging van de aanpak

In januari is het tempo opgevoerd, mede dankzij het feit dat de positie van projectleider weer ingevuld was. In een paar maanden tijd is er veel gerealiseerd, zowel in de wijken als intern in de organisatie. De IWA heeft zich in korte tijd ontwikkeld van plan naar praktijk, met concrete acties en intensieve samenwerking. Intern is stevig geïnvesteerd in integraliteit en communicatie.

Het kernteam – de verbindende schakel tussen beleid, uitvoering, partners en bewoners – is versterkt met een sociaal raadvrouw en een sociaal werker (Sterk in de Wijk). Ook is er een warme samenwerking met het team van *Actief in je Buurt*. Het kernteam is inmiddels getraind in het signaleren van laaggeletterdheid, eenzaamheid en binnenkort ook ondermijnende criminaliteit. Er is geïnvesteerd in eenduidige communicatie en nauwere afstemming tussen beleid en praktijk.

Inwoners zijn leidend in de aanpak.

Een aantal initiatieven die zijn ontstaan, komen rechtstreeks vanuit de bewoners zelf. De gemeente en partners sluiten daarbij aan met ruimte, ondersteuning, advies en vertrouwen. Deze werkwijze vraagt een andere houding van ons allemaal – minder top-down en meer faciliterend. Deze benadering lijkt te werken: bewoners geven aan het fijn te vinden iets te kunnen doen voor andere bewoners en dat de gemeente meehelpt en meebeweegt.

Het kernteam en betrokken partners signaleren dat de aanpak op onderdelen meer vorm begint te krijgen. Tegelijkertijd realiseren we ons dat het nog te vroeg is om duidelijke effecten vast te stellen. In

de komende periode bouwen we hierop voort en blijven we kritisch volgen wat werkt en waar bijsturing nodig is. Bij een aantal van de geplande initiatieven bestaat de kans dat als iets niet werkt we op zoek zullen gaan naar initiatieven die beter werken of aansluiten bij bewoners.

De beschreven effecten in dit voortgangsbericht zijn vooral kwalitatieve signalen die we ophalen bij bewoners, professionals en partners. Het is op dit moment nog te vroeg om al kwantitatieve resultaten te presenteren. Daarvoor is de nulmeting inmiddels uitgevoerd. Vervolgmetingen, zoals gegevens uit de veiligheidsmonitor en de zorgmonitor, zullen in 2026 meer inzicht geven in de mate waarin de beoogde effecten daadwerkelijk worden gerealiseerd. Tot die tijd baseren wij ons op kwalitatieve signalen en ervaringsinformatie uit de wijken. Dit voortgangsbericht is daarom vooral te lezen als een tussenstand, waarin de nadruk ligt op de activiteiten, samenwerking en eerste zichtbare beweging in de wijken.

2. Overzicht van activiteiten (geordend op thema uitvoeringsplannen en datum)

Bestaanszekerheid

- Sinds december 2024 – Gratis Maaltijdenactie Keizerskroon
Elke maand bereidt een bewoner samen met vrijwilligers ruim 200 gratis maaltijden. Wat begon als een klein initiatief, groeide uit tot een sociaal netwerk waarin ontmoeting, vertrouwen en onderlinge hulp centraal staan. Actief in je Buurt ondersteunt inmiddels bij de borging van het initiatief, zoals het opzetten van een stichting en het werven van structurele sponsors. Verschillende kernteamleden brengen regelmatig een bezoek aan dit initiatief.
- Vanaf september 2025 – Taalcursus OBS Anne Frank
In samenwerking met de brugfunctionaris van de school en Het Werkwoord starten taaltrajecten, gericht op ouders, expats en andere bewoners uit de wijk. De lessen richten zich op basisvaardigheden en sociale participatie.

Verbinding

- Februari 2025 – Kindcentrum Oranje Nassau: Lief & Leedschool
In de Duivenstraat (waar eenzaamheid relatief veel voorkomt) worden via de school ontmoetingen georganiseerd. Koffie-uurtjes, bewoners die zich welkom voelen en groeiende interactie tussen generaties kenmerken dit initiatief. Na de zomer starten creatieve workshops waarbij leerlingen, ToBe en bewoners samen attenties maken en verspreiden.
- 7 maart 2025 – Iftarmaaltijd jongeren COA
Georganiseerd door wijkbewoners uit Kraaihoek, speciaal voor jongeren uit het COA aan de Seringenstraat. Deze laagdrempelige maaltijd versterkte de onderlinge verbinding tussen jongeren, wijk en opvanglocatie.
- 7 maart 2025 – Opening jongereninlooplocatie Lange Tiendweg
In een portocabin is een jongerenplek ingericht speciaal voor jongeren uit de wijk Kraaihoek en omliggende buurten. Jongeren worden gehoord en actief met een programma betrokken bij wat er in de wijk gebeurt.
- Voorbereiding oktober 2025 – Pre-puberbeurs
Een interactieve beurs voor ouders van aanstaande pubers, met thema's als opvoeding, mentale gezondheid, digitale weerbaarheid en sociale druk.
- Voorbereiding zomer 2025 – Samen Thuis Vakantie Zilver schoonstraat
Een groep bewoners wil een grasveld omtoveren tot speelplek voor alle kinderen uit de buurt. Met activiteiten als springkussens, koffie-uurtjes en spelletjes versterkt dit initiatief de buurtbinding op een laagdrempelige manier.
- Voorbereiding vanaf september 2025 – Samen eten, samen koken (COA)
In de keuken van het COA aan de Seringenstraat starten multiculturele, exotische

kookavonden. Halal, divers en samen. Gericht op ontmoeting tussen buurtbewoners en bewoners van het COA.

- Vanaf september 2025 – Met de politie-koffiekar en het kernteam de wijk in
Met dit initiatief gaan we actief met het hele kernteam de wijk in om met bewoners in gesprek te gaan. Tevens zal er een prijsvraag worden uitgezet waarmee voor de hele straat een buurtbarbecue gewonnen kan worden ter waarde van €500,-.
- Doorlopend – Outreachend jongerenwerk
Via spreekuren op scholen (VO en PO), gesprekken met jongeren op straat en huisbezoeken wordt gewerkt aan een beter beeld van hun leefwereld. Thema's als eenzaamheid, sociale druk en toekomstperspectief komen terug.
- Doorlopend – Onderzoek jongerenparticipatie
In gesprek met jongeren en professionals wordt onderzocht hoe jongeren duurzaam kunnen worden betrokken bij ontwikkelingen in de wijken Kraaihoek en Middenpolder.
- Doorlopend – Participatie en betrokkenheid bewoners
 - Bewonersenquête op maat voor de IWA
Een nulmeting is uitgezet in de wijken Kraaihoek en Middenpolder (32% respons). Resultaten volgen in juli; herhaling in 2026.
 - InwonersHUB
Een centrale ontmoetingsplek waar bewoners initiatieven starten en samen met gemeente en partners werken aan verbetering van hun leefomgeving. Inmiddels 248 aanmeldingen.
 - Koffietafelgesprekken
Op afroep organiseert de brugfunctionaris gesprekken tussen kernteamleden en ouders van OBS Anne Frank om signalen op te halen.
 - Huiskameractiviteiten
Kleinschalige bijeenkomsten over onder andere 'huiselijk geluk', georganiseerd door kernteamleden en partners in portocabin en op OBS Anne Frank.

Leefomgeving

- 24 juni 2025 – Clean & Green-dag Pioenstraat e.o.
Met bewoners, COA-vrijwilligers en partners werd een Clean & Green-dag georganiseerd. Tuinen, balkons en straten zijn aangepakt, met inzet van een mobiele milieustraat en het 'groene keetje'. Er is zichtbaar verschil gemaakt én contact gelegd.

Veiligheid

- April 2025 – Start Politiekids
Kinderen worden actief betrokken bij veiligheid, samen met politie en BOA's.
- 6 juni 2025 – Verkeerscontrole Politiekids Vrijheer van Eslaan
150 voertuigen gecontroleerd met leerlingen van OBS Anne Frank en De Viermaster. Positief gedrag werd beloond, overtreders kregen een waarschuwing en voorlichting.
- Doorlopend – Ondermijning
Het onderwerp is verankerd in het integrale veiligheidsplan en als belangrijk thema verwerkt in de IWA. Verdere duiding over inzet en acties volgt via reguliere veiligheidsrapportages en door de adviseur ondermijning.

3. Eerste zichtbare effecten

De eerste kwalitatieve effecten van de wijkaanpak zijn:

- **Verbinding:** sterkere relaties tussen bewoners, gemeente en partners.
- **Vertrouwen:** bewoners ervaren meer invloed en eigenaarschap in de wijk.
- **Activering:** bewonersinitiatieven komen sneller van de grond en worden ondersteund.
- **Veiligheid:** signalen en meldingen kunnen gezamenlijk en effectiever worden opgepakt.
- **Jongeren:** betere aansluiting bij hun leefwereld door intensieve inzet in de wijken.
- **Bewustwording:** professionals zijn alerter op laaggeletterdheid, eenzaamheid en ondermijning.

4. Realiteit en uitdagingen

De integrale wijkaanpak is geen rechte lijn en vraagt een lange adem. Niet alles verloopt vanzelfsprekend goed. Zoals bij veel projecten met intensieve samenwerking met bewoners, zijn er personele wisselingen. Per 1 juli is de buurtwerkfunctie weer ingevuld, zodat continuïteit van de inzet in de wijk geborgd blijft. Daarnaast zijn er wisselingen en onderbezetting binnen de gemeente en bij partners. Ondanks grote inzet en zichtbare beweging in de wijk, is er nog veel te doen. De opgaven zijn omvangrijk en vragen volharding, flexibiliteit en samenwerking op de lange termijn.

5. Vooruitblik

De komende periode staat in het teken van het verder doorontwikkelen en borgen van de integrale wijkaanpak. Daarbij onderscheiden wij drie sporen:

Inhoud en thema's

Samen met bewoners en partners blijven we werken aan de vier pijlers van de IWA: bestaanszekerheid, veiligheid, leefomgeving en verbinding. Het doel blijft om stap voor stap de leefbaarheid en veiligheid in Kraaihoek en Middenpolder te versterken.

Monitoring en effecten

De nulmeting is afgerond. In 2026 volgen herhalingsmetingen en aanvullende gegevens uit de veiligheidsmonitor en zorgmonitor. Deze geven inzicht in de mate waarin de beoogde effecten daadwerkelijk worden gerealiseerd. Tot die tijd werken we met kwalitatieve signalen en ervaringsinformatie uit de wijken.

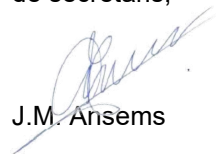
Proces en organisatie

De opvolgende projectleider krijgt een belangrijke rol in het verder concretiseren en prioriteren van de activiteiten richting 2026. Daarbij blijft vooropstaan dat bewoners en partners leidend zijn en de gemeente een faciliterende en verbindende rol vervult. Tevens zetten wij in op het structureel borgen van de opbrengsten en de werkwijze, zodat de integrale aanpak duurzaam verankerd wordt.

Wij houden u uiteraard op de hoogte van de verdere voortgang en informeren u in een volgende voortgangsrapportage uitgebreider over de koers en keuzes.

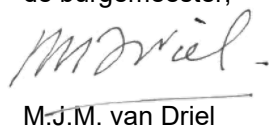
Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van Papendrecht,

de secretaris,

J.M. Ansems

de burgemeester,

M.J.M. van Driel